

19.10.2020

Asia/18

§ 663

Oikaisuvaatimus oto. viestintäjohtajan päätöksestä 13.6.2018 § 3 koskien viestintäpalvelujen hankintaa Saksassa ja saksankielisillä alueilla 1.7.-31.12.2018

HEL 2018-006589 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kumota oto. viestintäjohtajan päätöksen 13.6.2018 § 3.

Kaupunginhallitus ei ota tutkittavakseen oikaisuvaatimuksessa esitettyä korvausvaatimusta ansionmenetyksestä, henkisestä kärsimyksestä ja hallintoasian hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jukka Harno, kaupunginasiainmies, puhelin: (09) 310 23527
jukka.harno(a)hel.fi
Jani Merimaa, viestintäpäällikkö, puhelin: (09) 310 15255
jani.merimaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 10.8.2020 liitteineen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tehnyt

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin kaupungin oto. viestintäjohtaja päätti 13.6.2018 § 3 viestintäpalveluista Saksassa ja saksankielisillä alueilla 1.7.–31.12.2018. Päätöksen mukaan viestintätoimenpiteitä voidaan hankkia valitulta palveluntuottajalta päätöksen liitteenä olevan tarjouksen perusteella. Päätöksen perusteluissa todetaan, että saatujen tietojen mukaan ko. alueella ei ole muita vastaavaa toimintaa harjoittavia suomen kielellä toimivia viestintätoimistoja, joten hankintalain (Laki julkisista hankinnoista 30.3.2007/348) 27 § kohdan 2 mukaisesti hankinta voidaan tehdä suoran neuvottelumenettelyn perusteella.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on tehnyt kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen koskien oto. viestintäjohtajan päätöstä 13.6.2018 § 3.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösote on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi 27.7.2020 ja oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 10.8.2020. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset

Oikaisuvaatimuksen tekijä on 10.8.2020 jättämässään oikaisuvaatimuksessa vaatinut, että oto. viestintäjohtajan päätös 13.6.2018 § 3 kumotaan hankintamenettelyn ja päätöksessä ilmenneiden lainvastaisuuksien vuoksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijä viittaa apulaisoikeusasiamiehen 29.6.2020 antamaan kanteluratkaisuun koskien saksankielisten viestintäpalvelujen hankintaa (EOAK-4895-2019). Lisäksi hän perustelee vaatimustaan oikaisuvaatimuksesta yksityiskohtaisesti ilmenevillä syillä, jotka liittyvät muun ohella kaupungin virka- ja toimihenkilöiden menettelyyn saksankielisten viestintäpalvelujen hankinnassa ja hankintaa koskevan kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen käsittelyssä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on kuvannut, miten hankintamenettely on vaikuttanut hänen asemaansa ja elinkeinotoimintaansa viestintäpalvelumarkkinoilla vuoden 2018 alusta aina vuoden 2019 loppuun saakka.

Tältä osin oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo hänelle aiheutuneen yhteensä 24 582,00 euron suuruinen ansionmenetyks.

Tämän lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt kaupungille 2 000,00 euron suuruisen vaatimuksen henkisestä kärsimyksestä sekä 3 000,00 euron suuruisen vaatimuksen ylimääräisestä vaivannäöstä asiassa

Asian aiempi käsittely Helsingin kaupungilla

Oikaisuvaatimuksen tekijä haki oikaisua 5.9.2018 oto. viestintäjohtajan hankintapäätökseen 13.6.2018 § 3. Oikaisuvaatimus käsiteltiin hallintokanteluna, koska oikaisuvaatimuksen tekijää ei pidetty asianosaisena hankinta-asiassa. Viestintäjohtaja vastasi hänelle 26.10.2018. Viestintäjohtajan vastauksessa on todettu muun ohella, ettei oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä ole voitu oikaista siten kuin oikaisuvaatimuksen tekijä on vaatinut. Sen lisäksi vastauksessa on todettu, että oto. viestintäjohtajan päätöksessä esitetty lakiviittaus julkisista hankinnoista annettuun lakiin (348/2007) on ollut virheellinen ja että päätöksen perusteluissa olisi tullut viitata Helsingin kaupungin pienhankintoja koskevaan ohjeistukseen.

Edelleen vastauksessa on todettu, että hankinnan toteuttaminen ilman tarjouskilpailua sillä perusteella, ettei saatujen tietojen mukaan Saksassa tai saksankielisillä alueilla toimisi muita vastaavaa toimintaa harjoittavia viestintätoimistoja, on ollut virheellinen. Oikaisuvaatimuksen tekijän on todettu tuottaneen ajalla 1.1. – 30.6.2018 vastaavia palveluja Helsingin kaupungille. Siten asiassa on katsottu selvitetyn, että valitun palveluntuottajan ohella palveluja alueella tuottaa myös oikaisuvaatimuksen tekijä.

Vastauksessa on todettu, että avoimempi dialogi oikaisuvaatimuksen tekijän ja viestintäosaston välillä olisi ehkäissyt hankintapäätöksestä ilmenevän perustelun, jonka vuoksi oikaisuvaatimuksen tekijän tarjontaa ei oltu huomioitu. Vastauksen liitteenä on esitetty materiaalia, joka on liittynyt oikaisuvaatimuksen tekijän tuottaman palvelun laatuun ja toimintaan. Näiden on esitetty vastauksessa olleen syitä, joiden vuoksi palvelutuotantoa ei voitu hänen kanssaan jatkaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kanteli hankintamenettelystä eduskunnan oikeusasiamiehelle 26.8.2019. Apulaisoikeusasiamies antoi kantelua-asiassa ratkaisun 29.6.2020 (EOAK/4895/2019). Ratkaisussaan apulaisoikeusasiamies toteaa, että vaikka oikaisuvaatimuksen tekijä oli tuottanut palvelua jo useiden vuosien ajan ja ilmoittanut kiinnostuksensa jatkaa, annettiin päätös tiedoksi vain valitulle palveluntuottajalle. Päätökseen ei ollut liitetty kuntalain mukaista muutoksenhakuohjetta.

Apulaisoikeusasiamiehen Helsingin kaupungille antaman ratkaisun jälkeen oto. viestintäjohtajan päätös 13.6.2018 § 3 on valitusosoituksen osalta korjattu hallintolain 49.1 §:n mukaisesti. Päätökseen on liitetty oikea valitusosoitus. Päätösote ja valitusosoitus on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi kuntalain 139 §:n mukaisesti 27.7.2020.

Hankintamenettelyä koskeva arviointi

Saksan ja saksankielisten alueiden viestintäpalveluhankinnan kohdalla kyse on ollut pienhankinnasta, johon sovelletaan Helsingin kaupungin pienhankinnoista sekä kaupungin talousarvion noudattamisesta annettua ohjeistusta. Lisäksi menettelyssä noudatetaan yleisiä hankintaoikeudellisia periaatteita, joihin on viitattu pienhankintoja koskevan ohjeen 3 luvussa.

Helsingin kaupungin pienhankintoja koskevan ohjeen mukaan pienhankinnaksi kutsutaan sellaista hankintaa, johon ei sovelleta hankintalakia sen vähäisen arvon vuoksi. Ohjeen mukaan pienhankinnat tulee toteuttaa tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ja lähtökohtaisesti kevyesti toteutetun tarjouskilpailun avulla. Pienhankintoja voidaan kuitenkin tehdä tietyin edellytyksin kilpailuttamatta suoraan valitulta toimittajalta.

Oto. viestintäjohtajan päätöksen 13.6.2018 § 3 perustelujen mukaan hankintamenettelyyn olisi sovellettu hankintalakia (348/2007) sellaisena kuin se oli voimassa 31.12.2016 saakka. Lisäksi päätöksen mukaan hankintamenettelyksi oli valittu suora hankinta (pätöksen perustelujen mukaan suora neuvottelumenettely) hankintalain mukaisesti.

Hankintapäätöksen perusteluja ja lakiviittauksia voidaan pitää edellä kuvatulta osin virheellisenä ja kaupungin ohjeistuksen vastaisina. Kysymyksessä on ollut hankintalain (1397/2016) soveltamisalan ulkopuolelle kuuluva, tavara- ja palveluhankintojen kansallisen kynnysarvon allittava hankinta, johon olisi tullut soveltaa edellä todetusti pääosin kaupungin sisäistä ohjeistusta sekä yleisiä hankintaoikeudellisia periaatteita, kuten avoimuus ja syrjimättömyys.

Oikaisuvaatimuksessa esitettyjä huomioita voidaan pitää pääosin oikeasuuntaisina siltä osin, mitä tulee hankintamenettelyssä tehtyihin virheisiin. Näistä merkittävä osa on mahdollisesti aiheutunut tukeutumista sisällöllisesti vanhentuneeseen sekä kynnysarvot ylittäviin hankintoihin soveltuvaan päätösmalliin tilanteessa, jossa olisi tullut noudattaa pienhankintoja koskevaa päätöspohjaa. Tätä samaa päätösmallia noudatettiin kilpailutettaessa viestintäpalvelua ajalle 1.1. – 30.6.2018, ts. ajalle ennen oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä. Tätä koskeva va. tietotekniikka- ja viestintäjohtajan päätös (viestintäpalvelut Saksassa ja saksankielisillä alueilla 1.1. - 30.6.2018 / HEL 2018-

002505 T 02 08 02 01), jolla palvelut hankittiin myös oikaisuvaatimuksen tekijältä, perusteltiin saman sisältöisin päätöspäätöseläin kuin oto. viestintäjohtajan päätös 13.6.2018.

Menettelyn osalta voidaan todeta, että hankinta olisi tullut lähtökohtaisesti kilpailuttaa pienhankintoja koskevan ohjeistuksen mukaisesti. Tämä olisi tarkoittanut kevyesti ja vapaamuotoisesti toteutettua tarjouskilpailua, jossa tarjoukset olisi pyydetty markkinaolosuhteen huomioon riittävän suuruiselta joukolta tarjoajia. Kun tiedossa oli vähintään kaksi vastaavia palveluja tuottavaa palveluntarjoajaa, voidaan toteuttaa menettelyä, jossa hankintaa koskeva tarjouspyyntö lähetettiin vain valitulle palveluntuottajalle, pitää virheellisenä siltä osin, kuin perusteissa todettiin, ettei alueella ole muita vastaavaa toimintaa harjoittavia palveluntuottajia.

Myös se, että oikaisuvaatimuksen tekijä oli 7.6.2018 tiedustellut hankinnan aikataulua ja hänelle vastattiin päätöksenteon tapahtuvan vasta kesälomien jälkeen, merkitsee sitä, ettei häntä olisi tullut sulkea tarjouspyynnön vastaanottajista edellä mainitulla perusteella.

Viestintäosasto on jo aikaisemmassa viestintäjohtajan 26.10.2018 antamassa vastauksessa viitannut oikaisuvaatimuksen tekijän palvelusuorituksissa havaitsemiinsa laatu- ja palvelu-ongelmiin. Mikäli näihin laatu- ja palvelu-ongelmiin olisi haluttu vedota perusteena tarjoajan sivuuttamiselle ja tarjouspyynnön lähettämiseksi vain toiselle palveluntuottajalle, olisi tämä peruste tullut tuoda esille päätöksen perusteissa.

Oikaisuvaatimuksen perusteiden arviointi

Oikaisuvaatimus on tehty kuntalain perusteella, joten sitä koskevien vaatimusten käsittelyyn sovelletaan kuntalain ja täydentävin osin hallintolain säännöksiä. Hallintolain 49 g §:n mukaan otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomaisen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen.

Oto. viestintäjohtajan päätöstä 13.6.2018 § 3 voidaan edellä todetusti pitää virheellisenä siltä osin, kuin päätöksessä on viitattu hankintalaissa (348/2007) mainittuun hankintamenettelyyn. Päätös on virheellinen myös siltä osin kuin suora hankintaa perusteltiin sillä, ettei alueella ole muita vastaavaa toimintaa harjoittavia palveluntuottajia. Virheiden vuoksi kaupunginhallitus päättää kumota oto. viestintäjohtajan päätöksen 13.6.2018 § 3.

Oto. viestintäjohtajan hankintapäätöksen 13.6.2018 § 3 perusteella kaupungin viestintäosaston ja valitun palveluntuottajan välillä solmitun hankintasopimuksen mukaiset palvelut on tuotettu, niistä on suoritettu korvaus ja sopimuskausi on päättynyt. Myöskään takautuvan, uuden

tarjouskilpailun järjestäminen jo toteutetusta palveluhankinnasta ei ole mahdollista.

Kaupunginhallitus katsoo, ettei uuden päätöksen antaminen päätöksen kumoamisen johdosta ajalle 1.7.–31.12.2018 ole enää mahdollista.

Hallintoasian hoitamisesta aiheutuneet kulut

Oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus ylimääräisestä vaivannäöstä syntyneistä 3 000,00 euron suuruisista kuluista kantelujen ja oikaisuvaatimusten tekemisen vuoksi on tulkittava kulujen korvaamista koskevaksi vaatimukseksi.

Hallintolain 64 §:n 1 momentin mukaan hallintoasiassa kukin osapuoli vastaa itse omista kuluistaan. Kyseisen lainkohdan esitöiden mukaan, jos asianosainen on vaatinut kulujen korvaamista oikaisuvaatimuksessa, vaatimus on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, ettei käsittelykulujen korvaaminen kuulu viranomaisen toimivaltaan (HE 72/2002).

Näin ollen kaupunginhallitus ei ota tutkittavaksi vaatimusta hallintoasian hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Vahingonkorvausvaatimuksen käsittely

Oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt, että hankintamenettelyn johdosta hänelle on aiheutunut ansionmenetystä 24 582,00 euroa. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään 2 000,00 euron korvausvaatimuksen henkisestä kärsimyksestä.

Kaupunginhallitus ei ole toimivaltainen käsittelemään oikaisuvaatimuksessa esitettyä vahingonkorvausvaatimusta ansionmenetyksestä ja henkisestä kärsimyksestä.

Korvausvaateen käsittely kuuluu Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 5 §:n 5 kohdan perusteella kaupunginlakimiehen toimivaltaan. Näin ollen kaupunginhallitus ei ota tutkittavaksi korvausvaatimusta ansionmenetyksestä ja henkisestä kärsimyksestä.

Kaupunginlakimies antaa asiasta erillisen ratkaisun oikaisuvaatimuksessa esitetyn vaatimuksen perusteella.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jukka Harno, kaupunginasiainmies, puhelin: (09) 310 23527
jukka.harno(a)hel.fi
Jani Merimaa, viestintäpäällikkö, puhelin: (09) 310 15255
jani.merimaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 10.8.2020 liitteineen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tehnyt

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Viestintäosasto Viestintäjohtaja 13.06.2018 § 3

HEL 2018-006589 T 02 08 02 01

Päätös

Oto. viestintäjohtaja päätti, että Helsingin kaupungin viestintäpalveluja Saksassa hoitaa Jukka Sakari. Viestintätoimenpiteitä voidaan hankkia häneltä liitteenä olevien tarjouksen perusteella.

Päätöksen perustelut

Oto. viestintäjohtaja päätti, että mediayhteyshenkilönä Helsingin kaupungin viestintäpalveluja Saksassa ja muilla saksankielisillä alueilla vuonna 2018 hoitaa Jukka Sakari 7.6.2017 päivätyn tarjouksen perusteella. Saatujen tietojen mukaan ko. alueella ei ole muita vastaavaa toimintaa harjoittavia suomen kielellä toimivia viestintätoimistoja, joten hankintalain (Laki julkisista hankinnoista 30.3.2007/348) 27 § kohdan 2 mukaisesti hankinta voidaan tehdä suoran neuvottelumenettelyn perusteella. Tarjouksen perusteella hankittavista palveluista aiheutuvat kustannukset, enintään 20 000 euroa (ilman alv.), maksetaan tietotekniikka- ja viestintäosaston määrärahoista, laskentatunnisteella sisäinen tilaus 1874000002.

Lisätiedot

Maisa Hopeakunnas, viestintäasiantuntija, puhelin: 040 509 6410
mais.a.hopeakunnas(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566